

Beslutningsforslag nr. B 26. Betænkning afgivet af forsvarsudvalget den 12. december 1978

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om nedlæggelse af Christiania

[af Honoré (KrF) m. fl.]

Udvalget har behandlet forslaget i en række møder. I forbindelse hermed har forsvarsministeren dels skriftligt, dels i samråd besvaret spørgsmål, ligesom ministeren for skatter og afgifter og socialministeren i et samråd har besvaret spørgsmål fra udvalget.

Udvalgets spørgsmål og besvarelsener heraf vil blive optrykt i et bilagshæfte til betænkningen.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) ønsker at udtale følgende:

Et ministerudvalg på 6 ministre, et departementschefudvalg bestående af departementschefer fra 7 ministerier, et planlægningsudvalg under miljøministeriet med repræsentanter fra 5 ministerier og Københavns kommune samt et kontaktudvalg under forsvarsministeriet, sammensat af repræsentanter fra forsvarsministeriet, socialministeriet og beboere i Christiania, er resultatet af, at et flertal i folketinget har besluttet at lade Christiania fortsætte, til Københavns kommune har smølet sig færdig med planerne for området i Bådsmadsstræde. Tænk, så stort et regeringsapparat er der sat i gang for at lefle for forbrydere, som har overtrådt en lang række love, der i det ikke-lovløse samfund ville resultere i kæmpebøder og fængselsstraffe. Dette er utroligt og uforståeligt, og det accepteres af et stort flertal af landets lovgivere – hvilket denne betænkning jo klart giver udtryk for. Det er de lovgivere, som kalder sig ansvarlige, samtidig med de råber efter det fremskridtsparti, der ønsker lighed for loven.

Under udvalgsarbejdet spurgte fremskridtspartiets medlemmer af udvalget, hvor mange skatteyderkroner der til dato var fyldt

i dette lovløse samfund. Svaret lød: Det aner vi da ikke noget om. Et sådant svar har været kendetegnende for så godt som alle dem, der er givet på fremskridtspartiets over 140 spørgsmål. Hvor er det dog rablende uretfærdigt, når vi ved, hvordan der bliver holdt bål og brand over de borgere, som uden for dette skraldespandssamfund kommer til at vende en mursten forkert i det hønsehus, som de har søgt om igennem 5 år at få lov til at bygge. Eller ve den stakkel som kommer til at sætte et forkert komma eller tal i sine regnskaber. – Her kan det nok være på sin plads at gøre opmærksom på, at Christianias 40 erhvervsvirksomheder igennem en 5-årig periode kun har betalt 7.233 kroner i moms. Hvad har de så ikke også snydt for i skatter og andre afgifter? Spørg skatte- og afgiftsministeren, og han svarer: 'Hvor sku' vi dog vide det fra! Hvorimod kulturministeren med stolthed har svaret Mogens Glistrup, at skatteyderne skam har betalt 40.000 kr. til udgivelse af bogen »Christiania-plakater«.

Der kunne i denne betænkning skrives side op og side ned om, hvordan dette voldens og narkoens sumpmiljø bliver forherliget og forsvaret af politikere, universitetsprofessorer, forfattere og andet godtfolk, der betragter Christiania som noget sundt og positivt, ja, næsten som en religiøs åbenbaring. Men det ville få dette papir til at rødme. Det er derfor vigtigere at tage hensyn til historiskskrivningen, at referere nogle af de udtalelser, der er fremkommet i dagspressen gennem den sidste tid.

Den 29. oktober 1978 skrev Aalborg Stiftstidende: »Fristaden Christiania er ved at kvæle sig selv med hårde narkotiske stoffer,

vold og berigelseskriminalitet. Området på Christianshavn, som ved starten den 26. september 1971 måske kunne have et lidt idyllisk præg med blomsterbørnene og deres flagrende gevandter, ligger i dag hen i ubeskriveligt svineri.«

Den 11. oktober 1978 skrev Morgenavisen Jyllands-Posten: »Hvis det etablerede samfund skal have nogen skyld, er det ikke over, at man opgav modstanden mod Christiania, men over, at man nogen sinde tålte ulovlighederne og slog fast, at der kan eksistere en lov for Christiania og en anden for det øvrige land. Den skyld må et vaklende folketing tage på sig.«

Landsavisen Aktuelt skrev den 16. oktober 1978: »Christiania blev ikke noget »alternativt samfund«, og fristaden skælver nu i undergangsstenning som et kaste- og klasse-samfund. Det opstod, da en gruppe politisk bevidste, velformulerede og socialt sikrede studenteraktivister slap klondyke løs . . . og viste interesse, indtil »guldet« slap op og elendigheden tog overhånd.«

Aktuelt sluttede sin ledende artikel med at anføre følgende: »De sikrede »idealistiske«s Christianiaborgere kan vel nok tænke sig at fortsætte – uden den stigende flok af sociale tabere, men nu må samfundet lukke den butik og begynde et behandlingsarbejde for de mishandlede og de misbrugte i den krakkede fristad.«

Amtsavisen Dagbladet Djursland skrev den 19. oktober 1978 bl.a.: »Der skal mere moralsk mod, end selv de mest hårdkogte christianitter fra den oprindelige kerne kan mobilisere, for vedblivende at betegne stedet som et »socialt eksperiment«. Sandheden er jo nemlig, at det er ved at blive rygende socialt.«

Den 11. oktober 1978 skrev Folketidende fra Lolland: »Fra at være et hedt debatteret socialt eksperiment er Christiania blevet en turistattraktion på linje med Tivoli.«

Aalborg Stiftstidende skrev den 14. oktober 1978 bl.a.: »Ud i den smukke sensommerdis synes de sidste rester af fællesskabets rygstød at være forduftet. Efterladende en hørn af menneskelig elendighed omkring heroinhandlerne.«

Vendsyssel Tidende skrev den 12. oktober: »For dem, der har set noget nær en religiøs åbenbaring i Christiania, må det naturligvis være en kolossal skuffelse, at det lovløse

samfund viser sig at bukke under for den lovløshed, der var »fristadens« evangelium.«

Holbæk Amts Avis skriver den 12. oktober 1978: »Desværre er det nu ved at være så som så med det meningsfyldte sociale fællesskab. Det er gået i Christiania, som det går andre steder i samfundet: Når man gæstfrit åbner alle døre, åbner man dem også for uheldige elementer, der i højere grad er forbryderisk egoistiske end socialt bevidste.«

Horsens Folkeblad skrev den 10. oktober 1978: »I Christianias lune herskerboliger er der den varme åbenhed, som drømmen næres af. Udenfor er der, som der hele tiden mere eller mindre har været – kun et skraldespandssamfund, hvor vold og narko hersker.«

Dagbladet fra Holstebro skriver den 21. oktober 1978: »Tiden må være inde til, at samfundet fremlægger planerne for Christianias endelige afvikling. Den seneste tids afsløring af forholdene i fristaden viser med al ønskelig tydelighed, at et samfund uden love bliver slavebundet af de stærkeste og mest samvittighedsløse. Og de svage bliver i endnu højere grad tabere i et lovløst samfund.

Derfor bør det danske samfund tage sig sammen til at fjerne denne kræftsvulst så hurtigt som muligt. Det indre sammenbrud i Christiania kan forhåbentlig vække politikerne til dåd.«

Politiken skriver den 12. oktober 1978: »Men mens politikerne har besluttet at give eksperimentet en forlænget frist, har de derimod aldrig gjort sig den ulejlighed at træffe beslutning om, hvad der skulle ske i Christiania. Der har været talt om gradvis nedtrapning og meget andet. Men intet er sket.

I landsretsdommens præmisser blev det slået fast, at politikerne havde et moralsk ansvar. Det har de aldrig levet op til. Og det gør de heller ikke i dag.«

Fyens Stiftstidende skriver den 14. oktober 1978 bl.a.: »Det ser således ud til, at volds-mænd og narkotikahandlere nu kan fremskynde den lukning af Christiania, som borgerlige kritikere af fristaden længe og forgæves har gjort sig til talsmænd for.«

Aftenavisen Roskilde Tidende skriver den 17. oktober 1978 bl.a.: »Situationen kalder på handling, og den ny justitsminister må se til, at politiet er situationen voksen – og får Christiania rensat for narkohajerne.«

I Information den 20. oktober 1978 skriver John Coveney bl. a.: »Efter at jeg var færdig med at løbe spidsrod mellem hashesælgerne, med næseborene lukket imod dunsten af hundelort og vanrøgtede lokummer, og med trommehinderne afstivede imod den gjaldende højtalerbeat, hvormed de »miljøvenlige« nok har skræmt en anselig procentdel af fuglelivet væk fra Voldgraven, fik jeg værkstedet og bageriet at se, og nogle enkelte folk, der arbejdede flittigt med forskellige forsøg på energifremstilling.

Til disse ægte idealister har jeg lutter ros, men også et råd. I er lige ved at komme i mindretal, venner. I er lige ved at drukne.

Kom hellere tilbage til samfundet og prøv at påvirke det stille og roligt med jeres ideer, de åndelige såvel som de praktiske. Lad Christiania tage sin plads i historien sammen med Spartakus og hans kortvarige solstat, og med Gerrad Winstanleys på forhånd dømte forsøg med »kristen kommunisme« under den engelske republik i 1650.«

Mange andre aviser, læserbrevskribenter og kronikører har givet skrevet meget, der ligger på linje med de citater, fremskridtspartiet her har fremført. Men naturligvis lød der også andre røster. F.eks. skrev forhenværende minister Poul Dalsager under rubrikken »Søndagsbetragtninger« i Aalborg Stiftstidende den 5. november 1978: »Fremskridtspartiets folketingsmedlemmer ynder at give indtryk af, at de er nogle forfulgte uskyldigheder. Men kendsgerningerne viser det modsatte.

Hvad er kendetegnet for folketingets arbejde, efter at fremskridtspartiet har »holdt sit indtog« på Christiansborg? Det er ikke en tilnærmelse til fremskridtspartiets synspunkter, som de påstår. Det er ikke en politik, der svarer til fremskridtspartiets – heldigvis. Det er derimod en af de groveste former for chikanerier, der længe er set. Det er en kæp i hjulet i folketingets arbejdsgang. Det er en overflødig belastning af statsadministrationen. Og det er en forfladigelse af den politiske debat til et niveau, der ligger langt under befolkningens.«

Hvad mente den forhenværende socialdemokratiske minister så med ord som kæp i hjulet i folketingets arbejdsgang og grov form for chikanerier? Jo, det kommer senere i disse usandfærdige søndagsbetragtninger, hvor der skrives: »I øjeblikket består frem-

skridtspartiets arbejde udelukkende i at sabotere folketingets arbejde. Og lad mig give et eksempel: Forsvarsministeren har sendt en ansøgning til finansudvalget om penge til noget vedligeholdelses- og brandsikringsarbejde på Christiania, som forsvarsministeriet er blevet pålagt at udføre. Kristeligt folkeparti fremsætter et forslag til folketingsbeslutning om, at Christiania skal nedlægges omgående. Af praktiske grunde venter finansudvalget så med at behandle forsvarsministerens ansøgning, til kristeligt folkepartis forslag er behandlet.

Ved 1. behandlingen i folketinget kunne kristeligt folkeparti ikke samle et flertal for sit forslag. Ikke desto mindre bebuder fremskridtspartiets ordfører, Mogens Voigt, at udvalgsbehandlingen af forslaget vil komme til at vare måneder. Og han bebudede, at han i udvalget vil starte med at stille omkring 150 spørgsmål til ministeren om forslaget. Uden at have set spørgsmålene vil jeg tillade mig at sige, at de er overflødige for udvalgets behandling. Og erfaringen viser, at det ikke vil genere fremskridtspartiet at stille de samme spørgsmål i finansudvalget, når forsvarsministerens ansøgning skal behandles.«

Ja, sådan skrev den tidligere fiskeri- og landbrugsminister, nuværende formand for den socialdemokratiske folketingsgruppe. Han kunne gøre os fremskridtsfolk – som arbejder seriøst – en stor tjeneste, hvis han torsdag den 14. december 1978, hvor det omtalte forslag til folketingsbeslutning skal til anden og sidste behandling, ville gå på folketingets talerstol og opremse, hvilke af de ca. 150 spørgsmål der er overflødige, fremfor at gemme sig bag ved den socialdemokratiske ordfører, Bernhardt Tastesen. Når vi fra fremskridtspartiets side har fundet det nødvendigt at citere en socialdemokrat i vores betænkningssbidrag, skyldes det naturligvis, at den generation af fremskridtsfolk, der i de kommende århundreder vil myldre frem, skal have lejlighed til at læse, hvordan hulheden, hykleriet og løsagtigheden prægede 70ernes største parti. Af nøjagtig den samme grund har vi også anmodet om, at samtlige spørgsmål og svar bliver optrykt i bilaget til betænkningen. Her kan det så læses, hvor saglige og relevante vore spørgsmål var, mens det af besvarelsene vil fremgå, hvor elendigt man fra socialdemokratiets side i samarbejde med deres lille regeringspartner, det såkaldte

»Danmarks liberale parti«, venstre, besvarede vore spørgsmål. – Det er 70ernes gyserroman, der fortæller, hvordan en håndfuld nybyggere fik lov til ustraffet at overtræde alle de love, som landets øvrige borgere blev idømt bøder for, eller kastet i fængsel.

Efter at fristen for indlevering af betænkningens bidrag var udløbet, gav formanden yderligere tre timer til at komme med supplerende bemærkninger, idet der nu forelå de sidste 12 svar fra forsvarsministeren.

Fremskridtspartiet skal i tilknytning hertil føje:

Det er helt vanvittigt, at udvalget accepterer, at en minister blot kan henholde sig til, at Københavns kommune ikke har svaret efter 35 døgn. Samtlige 12 spørgsmål var yderst relevante for at få en saglig belysning af, hvem der bor, og hvor mange der bor i dette lovløse, uhumske narkoforbrydermiljø.

Fremskridtspartiet er derfor overmåde lykkelig for, at vi har bedt om at få samtlige spørgsmål og svar optrykt i bilaget til betænkningen. Lad os håbe, at betænkningen og bilaget vil blive spredt ud over det ganske land, således at lovlydige borgere kan se, hvordan profitkystbanesocialister bliver dækket af Københavns kommune og forsvarsministeren, mens andre borgere i Danmark bliver ført til slagtebænken for ganske små forseelser.

For en god ordens skyld skal det meddeles, at de sidste spørgsmål den 12. december 1978 er blevet indleveret til fornyet besvarelse igennem folketingets spørgetid. Men hvor er det trist, at det skal være nødvendigt at belaste spørgetiden, fordi forsvarsministeren og udvalget godkender, at Københavns kommune vil blæse folketingets forsvarsudvalg en lang march.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets, det konservative folkepartis og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) forslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling.

Et *mindretal inden for flertallet* (centrum-demokraternes medlem af udvalget) vil redegøre nærmere for sin stilling ved forslagets 2. behandling.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller forslaget til

vedtagelse med det af mindretallet stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (det konservative folkepartis og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller forslaget til *vedtagelse uændret*.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (Arentoft (FP) og Voigt (FP)):

Til teksten.

Ordene »inden for 6 måneder, samtidig med at de nødvendige sociale og boligmæssige hjælpeforanstaltninger bliver iværksat« udgår, og i stedet indsættes ordene: »hurtigst muligt«.

Bemærkninger

Det vil være drønende asocialt, at fristadens beboere yderligere i 6 måneder skal forsumpe i dette grumsede, snavsede, uhumske, forbryderiske og narkoprægede skraldespandssamfund. Dette kan vi ikke forsvare over for de mennesker, som er blevet involveret i narkotikahajernes edderkoppespind, og som, for hver eneste time der går, vil miste muligheden for at komme ud af spindet.

Justitsministeren har afvist, at narkoproblemerne er stigende i Christiania. Hertil er blot at sige: Go'da-mand-økseskaft. Og forslagsstillerne må erklære sig helt enige med Vibeke og Per Løvetand, når de i en artikel, der er optrykt i bilagshæftet i forbindelse med spørgsmål 73, anfører, at justitsministeren – og dermed regeringen – med sin holdningsløshed har åbnet op for en narkoudvikling, der kan undergrave alle fristadens positive og aktive sider, hvis den får lov at køre videre. Og som christianitterne ikke mere selv har en chance for at ændre. Vibeke og Per Løvetand skriver også i samme bilag følgende:

»Det minder om Dürrenmatts »Biedermann og Brandstifterne«, hvor alle forsøger at ignorere manden, der slæber flere og flere petroleumsdunk op på loftet, mens det brænder lystigt i det ene hus efter det andet rundt om . . . «.

Lad os nu hurtigst muligt fjerne denne skamplet. Vi kan som ansvarlige politikere stoppe for, at yderligere mennesker i Christiania bliver til noget menneskeligt vraggods,

der blot som en sidste mulighed kan vælge mellem at gå på sjasen eller fortsætte rejsen til helvedes forgård.

Jørgen Frederiksen (S) Knud Damgaard (S) Tove Frederiksen (S) Tastesen (S)

Preben Steen Nielsen (S) Svend Andersen (Bornh.a.) (S) Bakholt (S) Mette Madsen (V)

Kristen Østergaard (V) nfm. Arentoft (FP) Voigt (FP) Helga Soltau (DR)

Palle Simonsen (KF) fmd. Bollmann (CD) Honoré (KrF) Gert Petersen (SF)

Karl Møller (DKP)

Partierne RV, VS og EP var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.